

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Doğum hemşireleri, doğum hekimleri, aile hekimleri ve diğer doğum bakıcıları bu broşürün ekstra sayfalarını şu internet sayfasından sipariş edebilirler: www.rivm.nl/pns/folders-bestellen.

Bu broşürü gebeliğinizin 35'inci haftasında doğum hemşireniz tarafından ve çocuğunuzu nüfus idaresine kaydederken belediyeden alırsınız.

Yenidoğan çocuklarda topuktan kan alma testi

Anne-babalar için genel bilgi

Nüfus araştırmalarını bu logo ile tanıyabilirsiniz:

bevolkingsonderzoek

Yayınlayan kurum:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

Bu broşür RIVM kurumu tarafından yayınlanmıştır ve çeşitli uzmanların işbirliğinde düzenlenmiştir. RIVM kurumu aktüel, kolay anlaşılabilir, doğru ve tam olan bilgiler için elinden gelen özeni gösterir. Bu broşürün içeriğine dayanarak hiçbir hak talep edilemez.

Nisan 2011 versiyonu

Bu broşür daha önceki tüm versiyonların yerine geçerlidir.

Bevolkingsonderzoek

Bu broşürde topuktan kan alma testi hakkında bilgiler bulunmaktadır. Topuktan kan alma testinin nasıl yapıldığını ve bu konuda daha geniş bilgileri nereden temin edebileceğinizi okuyabilirsiniz.

Yenidoğan çocuklarda topuktan kan alma testi

Amaç

Doğumundan sonra birinci haftada çocuğunuzun topuğundan kan alınır. Bu kan laboratu-arda çok ender rastlanan bazı kalıtsal hastalıklar yönünden incelenir. Topuktan kan alma testi önemlidir. Bu hastalıkların zamanında araştırılıp bulunmasıyla, bedensel ve ruhsal gelişime yönelik çok ciddi hasar önlenabilir ya da kısıtlanabilir. Hastalıkların çoğu iyileştirilemez ama, örneğin iyi bir ilaç tedavisi ya da diyetle kontrol altına alınabilir. Araştırmaya katılmanız çocuğunuzun sağlığı için de önemlidir.

Topuktan kan alınmadan önce sizden izin istenir. Topuktan kan alma testi gönüllülük temelinde yapılır.

Topuktan kan alma testi

Topuktan kan alma testi evde bakım kurumu (Thuiszorg), Belediye sağlık kurumu (GGD) görevlisi ya da bir doğum hemşiresi (ebe) tarafından yapılır. Taramayı yapacak olan görevli topuktan kan almak için evinize gelir.

Taramayı yapacak olan görevli mümkünse bir randevu yapmak için önceden size telefon eder. Gelen görevli küçük bir aletle çocuğunuzun topuğundan kan alır. Birkaç kan damlası özel bir filtre kartına alınır; topuktan kan alma kartı. Çocuğunuz biraz ağlayabilir. Eğer çocuğunuz hastanedeyse, hastanede topuktan kan alınır.

Sonuç

Eğer sonuç iyiye, size haber VERİLMEZ.

Eğer topuktan kan alındıktan sonra dört (4) hafta içerisinde bir haber almazsanız, sonuç iyi demektir. Eğer farklı bir sonuç bulunursa, aile hekiminizden haber alırsınız.

Bazen alınan kanın miktarı araştırma için yeterli olmayabilir. Bu durumda yeniden topuktan kan alınır. Buna “tekrar edilmiş birinci topuktan kan alma testi” denir. Bazen de sonuç belirsiz olabilir: bu durumda ikinci bir topuktan kan alma testinin yapılması gereklidir. İkinci topuktan kan alma testi çoğu zaman birinci topuktan kan alma testinden sonra iki (2) hafta içerisinde yapılır. İkinci topuktan kan alma testinin sonucu hakkında, HER ZAMAN ikinci topuktan kan almadan sonra dört (4) hafta içerisinde haber alırsınız. Sonuç iyi çıksa da haber alırsınız.

Kan testi hangi hastalıkların araştırılması için yapılıyor?

Topuktan alınan kanda çeşitli hastalıklar araştırılacaktır. Bir tiroit bezi hastalığı, böbreküstü bezleri hastalığı, kan eksikliği hastalığı (orak hücre hastalığı), salgı bezleri hastalığı (kistik fibroz) ve bazı metabolizma hastalıkları araştırılır. Bu hastalıkların büyük bölümü kalımsaldır ve sık görülen hastalıklar değildir.

Hangi hastalıkların söz konusu olduğunu tam olarak öğrenmek istiyor musunuz? O zaman şu internet sayfasına bakınız: www.rivm.nl/hiehprik. Belirtilen internet sayfasında bu hastalıklar hakkında kısa bir açıklamayı da bulabilirsiniz. Hastalıklar iyileştirilemez ama iyi bir tedaviyle kontrol altına alınabilir.

www.rivm.nl/hiehprik isimli internet sayfasında topuktan kan alma testi hakkında bir filmi seyredebilirsiniz.

Kalıtımsallık

Eğer tarama üzerine çocuğunuzda bir hastalık olduğu anlaşılırsa, çoğu durumda anne-babaların ikisi de hastalık taşıyıcısı olduğu anlaşılır. Hastalık kendisini taşıyıcılarda göstermez ve taşıyıcılar hiçbir zaman bu hastalığa yakalanmazlar. Ama, taşıyıcılık muhtemel bir sonraki gebelik için sonuçlar yaratabilir. Doğum hemşireniz bu konuda size daha geniş bilgi verebilir. Aynı zaman şu internet sayfasına bakabilirsiniz: www.erfelijkheid.nl.

Orak hücre ya da salgı bezi hastalığı taşıyıcısı

Tarama testi üzerine çocuğunuzun, orak hücre ya da salgı bezi hastalığı (kistik fibroz) taşıyıcısı olduğu görülebilir. Bu demektir ki, anne-babanın birisi ya da her ikisi orak hücre ya da salgı bezi hastalığı taşıyıcısıdır. Böyle bir durum, gelecekteki muhtemel gebelik için olumsuz sonuçlar yaratabilir. Çocuğunuzun orak hücre ya da salgı bezi hastalığı taşıyıcısı olması, diğer aile bireyleriniz için de önemli olabilir çünkü, onlar da taşıyıcı olabilir. Topuktan kan alma testiyle tüm orak hücre taşıyıcıları tespit edilir. Salgı bezi hastalığı taşıyıcılarının ise yalnızca küçük bir bölümü tespit edilir.

Eğer çocuğunuz orak hücre ya da salgı bezi hastalığı taşıyıcısıysa, ev doktorunuz bu konuda size haber verecektir.

Çocuğunuzun taşıyıcılığı hakkında bilgi almaya itirazınız var mı? İtirazınızın olması durumunda, bunu topuktan kan alan kişiye bildiriniz. Taramayı yapacak kişi o zaman topuktan kan alma testi kartını parafe etmenizi isteyecektir.

Topuktan alınan kanla testten sonra ne yapıyor?

Kan damlaları, topuktan alınan kan testi yapıldıktan sonra bir yıl süreyle laboratuarda muhafaza edilir. Bunun nedeni, araştırmanın kontrol edilmesinin gerekli olabilmesidir. Bu süre geçtikten sonra kan bilimsel araştırma için dört yıl daha kullanılabilir. Hastalıkları önlemek ve tedavi yöntemlerini geliştirmek için bu gereklidir. Bilimsel araştırma verileri gizli tutulur. Eğer araştırmacı çocuğunuzun kişisel verilerini kullanmayı gerekli görürse, sizden HER ZAMAN izin istenecektir.

Kanın bilimsel araştırma için kullanılmasına itirazınız varsa, topuktan kan alan kişiye bunu bildirebilirsiniz. Taramayı yapan kişi o zaman topuktan kan alma testi kartını parafe etmenizi isteyecektir. Geri kalan kanın bilimsel araştırma için kullanılmasına izin vermemeniz durumunda, geriye kalan kan alındıktan bir yıl sonra imha edilir.

Bilmeniz gereken diğer bilgiler

Doğum bildirimini

Belediye Nüfus İdaresinde doğum bildirimini yapmak topuktan kan alma testinin çıkış noktasıdır. Bu nedenle doğumdan sonra mümkün olan en kısa zamanda, fakat en geç üç işgünü içerisinde doğumu bildirmeniz önemlidir. Nüfus İdaresinin Cumartesi, Pazar ve genel bayram günlerinde kapalı olduğunu göz önünde bulundurunuz.

Yedi gün geçmesine rağmen hala topuktan kan alınmamışsa

Çocuğunuzun doğumundan sonra yedi gün geçmesine rağmen henüz topuktan kan alınmadı mı? O zaman RIVM-RCP kurumuyla irtibat kurunuz. Telefon numaraları g'uncu sayfadadır.

Masraflar

Topuktan kan alma testi için para ödemeniz gerekmiyor.

100 % oranında güvence yok

Hastanedeki ileri testlerde çocukta bir hastalık gözükmemesine rağmen, laboratuvar araştırması neticesinde kanda hastalık bulma olasılığı her zaman vardır. Laboratuvar araştırmasında kanda hastalık gözükmemesine rağmen küçük bir olasılıkla çocukta hastalık olabilir.

Topuktan kan alma testiyle birkaç hastalığa bakılır. İyi bir test sonucu çocuğunuzda hiçbir hastalık olmadığına dair garanti vermez. Çocuğunuzun sağlık durumu hakkında şüphemiz var mı? Bu durumda aile hekiminizle irtibat kurunuz.

Doğumdan sonra mümkün olan en kısa zamanda çocuğunuzun doğumunu bildiriniz.
En geç üç gün içerisinde.

Kombine işitme taraması

Topuktan kan alma testiyle birlikte çocuğunuzun işitme taraması da yapılır. Gelderland ve Zuid-Holland bölgesindeki bazı yerlerde işitme testi için Çocuk Sağlık Danışma Merkezine (consultatiebureau) gitmeniz gerekir. İşitme testi için bir çağrı alırsınız. İşitme testi yapılırken çocuğunuzun kulağına küçük bir yumuşak tıkaç yerleştirilir. Tıkaç nedeniyle yumuşak bir tıkırdı duyulur. Test esnasında çocuğunuz hiç acı duymaz. İşitme testinin sonucu hemen alınabilir.

Gizlilik

Size ve çocuğunuza ait veriler özenle korunur. Kan araştırması ile ilgili kişisel ve tıbbi veriler bir idari bölümde kaydedilir. Bu idari bölüm, Kişisel Verileri Koruma Yasası hükümlerine tabidir. Buna göre veriler, ne amaç için sağlanmışlarsa sadece o amaç için kullanılabilirler. Verilerinizi incelemek için RIVM-RCP kurumuna başvurabilirsiniz. Telefon numaraları için sayfa 9'a bakınız.

Şikayetler

Topuktan kan alma testinin yapılışı hakkında bir şikayetiniz var mı? Varsa, topuktan kan alma testini yapan kurum ile irtibat kurunuz. Topuktan kan alma testi hakkında genel anlamda bir şikayetiniz var mı? Şu internet sayfasında şikayet düzenlemesi hakkında gerekli bilgileri bulabilirsiniz: www.rivm.nl/contact.

Daha geniş bilgi

- Topuktan kan alma testi hakkında daha geniş bilgileri RIVM kurumunun şu internet sayfasında bulabilirsiniz: www.rivm.nl/hieiprik. Bu internet sayfasında topuktan kan alma taraması hakkındaki bir filmi seyredebilirsiniz.
- İşitme taraması hakkında daha geniş bilgileri RIVM kurumunun şu internet sayfasında bulabilirsiniz: www.rivm.nl/gehoorscreening.
- Topuktan kan alma testi ile ilgili muhtemel sorularınızı doğum bakıcınıza sorabilirsiniz.

RIVM Kurumunun Bölgesel Koordinasyon Programları

RCP Noord Groningen, Friesland en Drenthe	050 - 368 63 50
RCP Oost Overijssel, Flevoland en Gelderland	0570 - 66 15 20
RCP Midden-West Utrecht en Noord-Holland	0346 - 55 00 40
RCP Zuid-West Zuid-Holland	079 - 341 82 38
RCP Zuid Zeeland, Noord-Brabant en Limburg	040 - 232 91 11

English In the first week after birth, children are tested for congenital disorders. This is done by drawing some blood from your child's heel. This test is known as the heel prick (hielprik). In this leaflet you will find more information about the test. This leaflet has been translated into English. You can find the English translation on www.rivm.nl/hielprik.

Français Le test de Guthrie (hielprik en néerlandais), qui permet de dépister les maladies congénitales rares, est réalisé dans la semaine qui suit la naissance du bébé. Ce test consiste à prélever quelques gouttes de sang par piqûre sur le talon du bébé. La brochure vous donne de plus amples informations sur ce test. La brochure traduite en français est disponible en ligne à l'adresse www.rivm.nl/hielprik.

Deutsch In der ersten Woche nach der Geburt werden Kinder auf angeborene Erkrankungen hin untersucht. Dazu wird dem Kind Blut aus der Ferse abgenommen. Diese Untersuchung wird Fersenblutentnahme (hielprik) genannt. In dieser Broschüre finden Sie Informationen zu dieser Untersuchung. Die Broschüre wurde in die deutsche Sprache übersetzt. Die Übersetzung der Broschüre finden Sie unter www.rivm.nl/hielprik.

Türkçe Yeni doğmuş bebeklere, doğuştan gelen bozuklukların teşhis edilmesi için bir test yapılır. Doğumdan sonraki ilk hafta içinde yapılan bu test için bebeğin topuğundan birkaç damla kan alınır. Zaten bu uygulamaya da "topuktan kan alma" (Hollandaca: *hielprik*) testi denmektedir. Bu broşürde testle ilgili ayrıntılı bilgileri bulacaksınız. Broşürün Türkçe çevirisi vardır. Türkçe metni şu internet sayfasında bulabilirsiniz: www.rivm.nl/hielprik.

Español Durante la primera semana tras su nacimiento, se efectúan controles a los bebés para ver si padecen posibles enfermedades. Esto se realiza mediante un pequeño pinchazo en el talón del bebé para recoger unas gotas de sangre. Este control se denomina la prueba del talón (hielprik). En este folleto le ofrecemos más información sobre esta prueba. Este folleto ha sido traducido al español. El folleto traducido lo puede encontrar en www.rivm.nl/hielprik.

عربي في الأسبوع الأول بعد الولادة، يتم فحص الأطفال للتأكد من عدم إصابتهم باضطرابات خلقية. ويتم ذلك عن طريق سحب بعض الدم من كعب طفلك. ويعرف هذا الفحص ب (وخز الكعب). في هذا المنشور سوف تجد المزيد من المعلومات حول الفحص. هذا وقد ترجم المنشور إلى اللغة العربية. ويمكنك العثور على الترجمة العربية على الموقع: www.rivm.nl/hielprik

Papiamentu Den e promé siman despues di nasementu, ta kontrolá beibinan riba malesa kongénito (malesa ku bo ta nase ku ne). Ta hasi esaki dor di kue poko sanger na e hilchi di e beibi. E investigashon médiko aki yama (hielprik). Den e foyeto aki bo ta haña mas informashon tokante e investigashon aki. A tradusí e foyeto na Papiamentu i bo ta haña e tradukshon na www.rivm.nl/hielprik.

中文 新生儿在出生后一周内，应接受先天性疾病检查，检查的方式是从婴儿的足跟采集少量血液，一般称之为“足跟采血”（荷兰文叫做“hielprik”）。在这份宣传手册中，您会了解更多关于这项检查的信息。宣传手册的内容已被翻译成中文。若想查看中文内容，请浏览 www.rivm.nl/hielprik。

Português Na primeira semana a seguir ao nascimento, as crianças são testadas em doenças congénitas. Isto é feito através de uma análise ao sangue retirado do calcanhar da sua criança. O teste é conhecido como o teste do pézinho (hielprik). Neste folheto irá encontrar mais informação acerca deste teste. Este folheto foi traduzido para Português. Pode encontrar a tradução Portuguesa em www.rivm.nl/hielprik.

